

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vražajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejemajo naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Debata o volilni reformi
v državnem zboru.

Osmi dan.

Dunaj, 20. sušca.

Razprava o volilni reformi vzbujala splošno pozornost tudi v širši javnosti. Zbornica je dobila povsem drugo lice. Kdor je videl in slišal krik, prepir, psovke, anarhijo v tej zbornici prejšnja leta, čudi se tej nenadni izpremembi. Socialni demokratje in vsenemci so utihnil. Svoje veselje, oziroma nevoljo izražajo le z medklici, ki jih prenaša tudi občutljivejša narava. Socialni demokratje so veseli, da je vlada sama vsaj načeloma priznala splošno in enako volilno pravico. Vsenemci, ki so še leta 1893 zagovarjali splošno in enako volilno pravico, so danes poleg veleposestnikov njeni najhujši protivniki. Boje se za mandate. Wolf s tovariši se je približal levemu krilu nemške ljudske stranke in utegne pomnožiti število svojih opred. Schönerer pa kuha jezo, ker njegovim liberalnim pristašem gineva zaupanje ljudstva in se krči njegovo območje in področje.

Zbornica je torej zopet vzgledno torišče resnega parlamentarnega dela. Malone vsi govorniki z »uma svetlim mečem« zagovarjajo spretno, tudi duhovito svoje politično, socialno in narodno stališče. Četudi se križajo mnenja, nasprotujejo prepričanja ter pobijajo dokazi, vse se vrši v dostojni obliki, ki je že mnogo let bila neznana v avstrijski zbornici. Vprašanje glede volilne reforme je pa tudi vredno treznega in temeljitga razmotrivanja. Sicer je sedanja razprava le bolj akademična, načelna, toda ravno tem načinom se bistrijo pojmi, pojasnijo nazori, razprše dvomi in predsodki. Razprava je dokazala, da ga ni poslanca, ki bi zagovarjal veljavni volilni red. Tudi veleposestniki, konservativci in ustavovni priznavajo, da je volilni red reforme nujen potreben. Nasprotniki so le enaki volilni pravici, ker se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi glas sluge toliko veljal pri volitvi poslanca, ko glas mogočnega, bogatega kneza.

Na desni in levi si podajajo roke dolgoletni antipodi, v vsakem pogledu protivniki, ki pa se družijo proti vladnemu načrtu. Franko Stein je čez noč postal politični zaveznik grofa Sternberga in tako premostil prepad, ki ga je ločil od ekselence grofa Stürgkha in dr. Bärenreitherja. Tirolski konservativci Schrott prijazno občuje z vsenemskim Malikom. Socii dolorum — si izražajo sožalje. Stari parlament se je pomladil in dela pokoro, ko piše oporoko...

Dr. Šusteršič govori.

Prvi današnji govornik je bil dr. Šusteršič, ki je v krasnem govoru med živahnim odobravanjem označil stališče »Slovanske zveze« in posebe Slovencev. Ker bomo govor itak objavili po stenografičnem zapisniku, navedem v tesnem okviru poročila le glavne misli: Razprava je doslej sijajno dokazala potrebo volilne reforme. Nihče ni zagovarjal dosedanjih kurij. Vsi protigovorniki so le kritikovali vladni načrt, posebno pa načelo splošne in enake volilne pravice; niso pa razdelili zbornici in vladi svojih nasvetov in načrtov. Baronu Gautschu očitajo nedoslednost. Toda svojeglavnost je najslabša lastnost državnika, ki mora vedno računati z razmerami, kakor so. Sanje so slab svetovalec, in grof Trauttmansdorff je govoril v sanjah, ko je Gautschu očital nedoslednost. Protivniki sami ne vedo, kaj hočejo. V zbornici pa ne smejo sedeti kritiki umetnosti, marveč realni politiki. Zastopnik veleposestva, dr. pl. Grabmayr, grof Dzieduszycki, grof Sylva in grof Trauttmansdorff so ostro kritikovali načrt volilne reforme. A edini grof Sylva-Tarouca je označil teorijo, po kateri naj bi se napravil volilni red. Priporočal je zastopstvo stanovskih organizacij. A kako naj se to izvrši, ako še nimamo stanovskih organizacij? Čakati bi morali najmanj 20, morda še 50 let na volilno reformo. Siva je torej tudi ta teorija. Trauttmansdorff želi še razne priprave in poizkušnje. Ali so narodi res zajeli le za zdravniške poizkušnje? (Živahna pohvala.) Eden je priporočal pluralni sistem, a tudi ta bi bil poizkus, slabši od kurij. Ker je torej le vlada izdelala in predložila konkreten načrt, moremo se le z njim resno baviti. V tem načrtu je mnogo dobrega, a tudi mnogo slabega. Kot ljudska in narodna stranka zahtevamo povsem enako volilno pravico. Vlada prizna v svojem načrtu to načelo enakosti le v vertikalni smeri. Ona prizna enakost volilne pravice revežu in bogatinu, ne prizna pa enakosti v horizontalni smeri. Vlada namreč daje prednost Nemcem in Italijanom, o čemer pričajo volilni okraji. V tem oziru ni nobena stranka zadovoljna z vladnim načrtom, izvemši socialni demokratje. Slovencem so mnogi zavidni, ker dobe osem mandatov več. To se je zgodilo, ker je obveljalo načelo, da vsaka dežela obdrži dosedanje število poslancev. Pripravljene pa smo za kompromis, toda s pogojem, da se mandati porazdelijo po številu prebivalstva. Vlada pa je razdelila mandate po deželah. Mi pa zahtevamo splošno in povsem enako volilno pravico in pravično razdelitev okrajev po narodnosti in številu prebivalstva. Zato govornik izjavlja že pri tej priliki, da mora odsek Galiciji pomnožiti mandate. (Dobro-klici.) Odločno pa moramo gra-

jati razdelitev volilnih okrajev na Štajerskem in Koroškem. O tem je že obširno in stvarno govoril naš tovariš poslanec Rožič, s katerim se vsi popolnoma strinjamo. Zato bode prilika v odseku, da predlagamo okraje, ki so naravnost krivično razdeljeni za Slovence. Mi smo za kompromise, toda protizahteve ne smejo biti pretirane. Kdor pretirava svoje zahteve, ta hoče onemogočiti kompromise in volilno reformo samo. (Tako je!)

Italijani dobe vobče en mandat na 45.000 duš, v Primorju celo na 41.744 prebivalcev. In še niso zadovoljni! V Istri, Trstu in na Goriškem je po vladni statistiki 334.148 Italijanov in nad 356.000 Slovanov. Torej so Slovani v večini. In vendar dobe Italijani 8, Slovani le 7 mandatov. Navzlic temu Italijani kriče o »krivici« in »zatiranju«.

Zastopnik kranjskega veleposestva grof Barbo je milo in žalostno tožil, ker Kočevci ne dobe posebnega mandata. Javnost morda sodi, da mi Slovenci zatiravamo Kočevce. A to ni istina. Nemški Kočevci so naši sodeželani, njihov koristi zagovarjamo z isto odločenostjo, ko svoje. To smo pokazali v razpravi o krošnjarskem zakonu. Ta zakon je takorekoč pogoj obstanka Kočevcem, sicer bodo morali tudi večinoma v Ameriko. (Klici: Istina.) In bili so člani nemške ljudske stranke, ki so pobijali olajšave za kočevske krošnjarje. — (Čuite!) S Kočevci živimo v najlepšem miru. Ko bi bile drugod tako idealne narodne razmere, ne govorili bi o narodnem sovraštvu in prepiru. Toda kako naj Kočevci, ki štejejo 18.000 duš, dobe poseben nemški mandat, ako pride na Kranjskem en mandat šele na 46.000 duš? Tudi davki so na slabi, kameniti in nerodoviti kočevski zemlji nižji, nego drugod. In to je povsem naravno in pravično. Pravijo seveda: Dobro, naj dobe Slovenci na Kranjskem določenih 11 mandatov, a Kočevcem dajte nov, 12. mandat. Vzemite svinčnik v roke! Ako Kranjska dobi 12 mandatov, potem pride en mandat na 42.333 duš; Kočevcev pa je še vedno le 18.000. (Sedaj se oglasi dr. Pommer s svojimi neslanimi medklici. Poslanec Povše mu slovenski kliče: Tiho, gospod profesor! Pommer slovenski: Tiho bodite! Žitnik: Pozor na vlak! A dr. Pommer nerga dalje.)

Po sedanjem vladnem načrtu voli 15.200 Kočevcev s 36.800 Slovenci. Bilo bi torej degradacija za Slovence, ko bi Kočevci sami dobili svoj mandat. Grof Barbo seveda priporoča, naj se za vse Nemce na Kranjskem določi 1 mandat, torej ustvari narodni kataster kakor na Moravskem. Zakaj pa ne priznate istega načela za Čehe na Dunaju? (Dr. Pommer: To vam nič mari!) Dr. Šusteršič proti Pommerju: Dragi gospod tovariš, pomirite se, saj je vlada za vas napravila jako lep in go-

tov okraj! (Splošen smeh.) Pa tudi vsi Nemci na Kranjskem, ki štejejo 28.000 duš, ne morejo zahtevati svojega poslanca. Grof Barbo je trdil, da Nemci plačujejo četrtno zemljiškega davka. To ni res! Vsi veleposestniki ga plačujejo okroglo desetino, a mej temi je dobra tretjina slovenska. Če prištejemo Kočevce, Nemce v Beli peči in še nekatere, plačujejo kvečjemu 12 odstotkov. Grof Barbo je trdil, da Nemci plačujejo 60 odstotkov pridobnine na Kranjskem. Ta račun pa je nemogoč, ker bi morali ločiti po narodnosti vse osebe, ki plačujejo pridobnino, kar pa je izključeno. Če pa grof Barbo prišteva tudi kranjsko industrijsko družbo, se jako moti, ker ta je židovska. Židje Tausig, baron Born in drugi imajo židovski delnic v rokah in prištetih bi jih morali židovski kuriji, kakor jo zahteva dr. Straucher. (Dobro-klici in smeh.) Sicer pa tudi danes kranjski Nemci nimajo ljudskega mandata. Ko bi ga dobili, bi le v drugi obliki obnovili privilegij nemškega veleposestva.

Govornik zahteva tudi reformo gospodske zbornice, in sicer naj to volijo deželni zbori.

Govorniki proti volilni reformi so slikali na steno razne strahove, krampuse! (Veselost.) Tak strah je pomanjkanje patriotizma v bodoči zbornici. Ta strah je prazen. Ravno ker so privilegovani poslanci dovolili vsaki vladi vse, kar je zahtevala, so odbili ljudske stranke. Prišlo je tako daleč s patriotizmom, da so tistim, ki so glasovali za drž. potrebščine, očitali, da so od vlade podkupljeni. Ko dobimo ljudski parlament, bodo ljudske stranke tudi državi dovolile, česar potrebuje. (Tako je!) Torej ne žalite avstrijskih narodov, katerim odrekate patriotizem, ljubezen do domovine in države! (Živahno pritrdjevanje.) Ali naj res čakamo, kakor Rusi, zopet nesrečne vojske, da dobimo volilno reformo?!

Drugi se boje socialnih demokratov. Mi ne! Borili se bomo z vso odločnostjo proti socialnim demokratom. A ta boj je bil sedaj nemogoč, ko imamo še kurije. Naravnost smešni in neslani so očitki baronu Gautschu, češ, da podpira soc. demokrate. Ali so grofje Sternberg, Dzieduszycki, Sylva, Trauttmansdorff pristaši Schönererjevi, ker se slučajno skupaj vpirajo splošni in enaki volilni pravici? Skodo bode imela katoliška cerkev, pravijo drugi. Tudi to je prazen strah. Cerkev je le tam trpela škodo, kodar se je tesno vezala s fevdalci in starimi konservativci. Katoliška cerkev je demokratična in kot taka ima globoke korenine v ljudstvu. Sicer pa smo že za časa Jožefa II. imeli v Avstriji kulturni boj, ko še niso poznali kurij in volilne reforme. Kulturni boj je bil, je in bode, ker ni odvisen od nobene volilne reforme.

Drugi se boje socialnih demokratov. Mi ne! Borili se bomo z vso odločnostjo proti socialnim demokratom. A ta boj je bil sedaj nemogoč, ko imamo še kurije. Naravnost smešni in neslani so očitki baronu Gautschu, češ, da podpira soc. demokrate. Ali so grofje Sternberg, Dzieduszycki, Sylva, Trauttmansdorff pristaši Schönererjevi, ker se slučajno skupaj vpirajo splošni in enaki volilni pravici? Skodo bode imela katoliška cerkev, pravijo drugi. Tudi to je prazen strah. Cerkev je le tam trpela škodo, kodar se je tesno vezala s fevdalci in starimi konservativci. Katoliška cerkev je demokratična in kot taka ima globoke korenine v ljudstvu. Sicer pa smo že za časa Jožefa II. imeli v Avstriji kulturni boj, ko še niso poznali kurij in volilne reforme. Kulturni boj je bil, je in bode, ker ni odvisen od nobene volilne reforme.

LISTEK.

V pokrajinah sviža.

Po zapiskih C. V.

Beduini, ki so me spremljali, so pravkar našli lep prostorček, kakor nalašč ustvarjen za počivanje. Ob bregu slanega jezera, v ozki dolini sredi strmih peščenih gričev smo ustavili kamele. Solnce je zahajalo, vročina je ponehaval in od severa je pihal mlačen veter. Gmričje, ob katerem smo poglobili, je razširjalo blagodejno vonjavo. Iz bližnjega jezera se je dvigal okrepčujoč duh, kakor po morski vodi. Moji spremljevalci so bili našli res prijeten prostorček. Sicer smo se pa itak nahajali na najzanimivejšem delu Sahare, namreč v južni Algeriji.

Bili smo trudni. Od ježe in hoje otrplim udom je dobro del počitek v mehkem pesku. Moj vodnik, krepak Beduin črne polti, črnih oči in črne brade nam je pripravil večerjo: ovčji sir, suh in vodo.

Nato smo zopet zasedli kamele in dalje me je nesla zvesta žival, katera me je prinesla od šotorov svojega prejšnjega gospodarja do sem, in katera mi je tudi posledaj še dolgo služila.

Večerni hlad je legal na puščavo.

Vsa planjava krog nas je bila pokrita s sipinami najdrobnejšega sviža, katere so se podnevu videle svetlo-rumene, sedaj pa jih je nežni rdeči svet večerne zarje obseval, kakor magična luč. Rožno-rdeča boja je krila vso okolico. Po nižjih prostorih se je tu ali tam videla kaka rastlina ali grm, čegar zelena barva se je kaj lepo podala med rdeče ožarjene sipine.

Pot je bila zaznamljena z mnogimi na tleh ležečimi kupi kosti, okrog katerih so naše kamele vselej napravile velik ovinek, kadar so zagledale vmes kamelno okostje. Splošno tišino je včasih prekinil zvižg ptičice, ki se je bila zgubila v puščavo; ali pa se čez širno, tiho, plan razlegalo odurno krakanje vranov, žalostno tulenje kamel in vpitje poldivjih ljudi. Med te glasove se je mešalo petje čričkov in tiho brnenje komarjev, pikajočih nas v obraz in na roke.

Krog mene so bili tuji ljudje tujih šeg in tujega jezika. Kje v ozadju je morda prežala na naše življenje oborožena tolpa, živeča v krvni osveti za beduinskim rodom, kateremu sem se bil izročil.

Na pot nam je mogla priti tudi lačna zver, ki bi nas bila pozdravila z divjim veseljem.

Ko je noč razprostrla svoj plašč čez puščavo, so zažarele na čistem tropičnem nebu zvezde, ki se tukaj zde zemlji mnogo bližje, nego v severnih deželah. Občudujoč mirni blišč nebesnih teles, sem se domislil Byronove pesmi:

Otožen zrem te, drobne zvezde svit,
ki v silni dalji, kot s solzo zalit,
maglaš z neba, a ne zjasniš temin —
kako enak ti sreče je spomin!
Luč prošlih srečnih dni
tako žari,
žari blesteče, toda v njej gorkote ni,
ker v tugi bdečim stopa pred oko
pač jasno — a kot daljne zvezde svit,
pač svetlo — a kot svetli led hladnó!

Ko sem še pel to pesem, je prihitel vodnik k meni in mi je dejal kar najuljudnejše: »Molči, gospod!« Hkrati je pokazal z roko v daljino. Njegov bistro oko je najbrže videlo kaj nevarnega; jaz nisem opazil nič. Po vedenju tovarišev sem sodil, da smo se za hip približali sovražni beduinski četi; moji spremljevalci si namreč niti glasno govoriti niso upali.

In tu so povstale pred menoj sence onih, katerih slavna imena še danes žive v beduinskih narodnih pesmih. V duhu sem jih gledal, kako prihajajo iz belih peščenih grobov po-

zdravit svojo mater, resno, tiho puščo. Vsak glas, ki mi je donel na uho, vse, kar sem v nočni tmini videl krog sebe, me je spominjalo tožnih in slavnih dni, solz, bojov in junaških činov, katerim priča je ta puščava kdaj bila. Širna planjava krog mene se mi je zdela obdana z nepopisnim čarom. Nekaj skrivnostnega, veličanstvenega je počivalo nad njo, kakor bi se bili duhovi nekdanjih puščavskih knezov in junakov zares povrnili z onega sveta ter vnovič zavladali nad puščavo. S sipinami pokrita planjava — podnevu mrtva kakor pogorišče — je sedaj oživela pred menoj, kakor starček oživi ob večernem hladu, ko se zbirajo krog njega vnuki ter ga prosijo, naj jim pripoveduje spomine svoje mladosti.

Tudi puščava ima svoje spomine, ima zgodovino, obsegajočo tisočletja.

Ob potu ležeča okostja pripovedujejo o bojih z divjimi zvermi, o vojnah, o roparskih napadih in o krvni osveti. Peščeni griči so grobni spomeniki, pričajoči o smrti onih, ki so v puščavi poginili že in gladu. Široka karavanska cesta ve povedati o milijonih, ki so pred nami tod hodili.

Posebno se spominja žalostnih izprevidov, v katerih so do zadnjih časov vodili sužnje skozi to puščavo.

Drugi se zopet boje za avtonomijo dežel. Kaj pa ste storili v 40. letih za širšo deželno avtonomijo? Širša avtonomija pride sama po sebi, naravnim putem. Ljudski parlament bode uvidel, da je državni zbor preobložen z delom, in sam razširil deželni delokrog.

Zopet drugi strašijo, da bodo nemaniči uničili posestnike. Tudi to je prazen strah. Na Tirolskem je n. pr. poleg 77073 samostojnih posestnikov le 41.211 hlapcev in delavcev, skupaj 118.284 kmečkih prebivalcev brez žensk in otrok. Takozvani nemaničev ali neposestnikov pa je le okoli 46.719. In ti vendar ne bodo vseh kmečkih hlapcev in delavcev nahujskali proti kmetom! Ako se veleposestniki pritožujejo o nevhvaležnosti, je ta nevhvaležnost pač na njihovi strani, ker so 40 let uživali privilegije. (Tako je!) Ti so le virilisti, zato ljudstvo zahteva, da se odpravi krivica starih privilegijev. Ako sedanji parlament ne izvrši volilne reforme, novi parlament ne bode delal niti eno uro. Zato kličemo in zahtevamo: Ideja naj se izvrši, postane naj dejstvo. In to pride, ker mora! (Živahno odobravanje; govorniku mnogi čestitajo na lepem, stvarnem in odločnem govoru.)

Pripomnim še, da so malone vsi ministri poslušali govornika.

Dr. Schalk

je sanjal o nemški Avstriji. Zato je rotel nemške stranke, da sprejmejo le tako volilno reformo, ki Nemcem zagotovi večino v zbornici. Zato proč z Galicijo! To je stari vsenemški program, ki pa ostane le v sanjah vsenemških glav.

Skala.

Češki poslanec Skala je prečital jako lep govor, iz katerega odmeva čista slovanska zavest.

Hauels.

Tirolski kmet, ki pa zna jako dobro sukatati orožje jezika. On zagovarja pluralni sistem ter pogumno in spretno odgovarja tirolskim liberalcem, ki ga hočejo motiti. Pri prostemu možu so mnogi čestitali, ki se s ponosom zaveda, da je kmet in boljši Nemec, nego nestrpni njegovi sodeželani à la dr. Erler.

Dr. Ferjančič

je posvetil svoj govor kranjskim »klerikalcem«. Dr. Ferjančič se namreč v imenu svoje stranke hujuje, ker je vlada kranjska mesta in trge izvzemši ljubljano, pomešala med kmečke občine. Kje naj love liberalci mandate. Spravil se je tudi na ljubljanskega gospoda knezoškofa, ki v pastirskih listih priporoča boj proti liberalizmu. Pritrjevali so mu poslanci Plantan, nemški profesor dr. Kienmann in vsenemški učitelj Kasper.

Med drugim je Ferjančič kritiziral tudi volilno geometrijo na Koroškem, glede nemškega mandata na Kranjskem je pa pritrdil dr. Šušteršiču.

Konec seje ob tridesetih na 5. uro popoldne.

Kriza na Ogrskem

V februarju ministertvu so se baje pojavila resna nasprotstva. Ministra Lanyi in Kristoffy baje zahtevata, da morajo biti razpisane nove volitve za ogrski državni zbor v zakonitem roku do 11. aprila. Bivši finančni minister Lukacs se namerava popolnoma umakniti iz političnega življenja in se posvetiti narodno-gospodarskemu delu. Imenovan je za ravnatelja »Kreditne banke« in kot tak ne more postati poslanec. Izvrševalni odbor koalicijske hoče kljub razpustu imeti prihodnje dni sejo. V Koposvaru so priredili demonstracijo pred stanovanjem gimnazijskega profesorja Suranyija, ker je baje izdal koaliciji nasproten koledar. Profesorjeva sestra je streljala na demonstrante iz revolverja, ne da bi bil kdo ranjen. Policija je razpodila demonstrante.

Avtonomija Galicije.

»Politik« poroča, da bo razpravljala prihodni teden zbornica nujni predlog o posebnem stanju Galicije. Poljsko kolo in konser-

Zgodovina puščave ve povedati malo vselega in mnogo žalostnega. Šele v naših dneh se v tem obrača na bolje, zlasti kar se tiče trgovine s sužnji. Kajti poslednje čase se je v teh krajih trgovina s sužnji umaknila plnplivu civilizaciji, ki posega že tudi v puščavo. Sicer bodo pa vsled civilizacije karavanske ceste kmalu izgubile ves pomen, in na ta način bo puščavsko življenje dobilo popolnoma novo podobo. Ni več daleč čas, ko bodo železne ceste prepregale puščavo. Par, elektrika, arzeziški vodnjaki so trije faktorji, ki bi v bližnji prihodnosti utegnili popolnoma izpremeniti življenje puščave. Bo-li tudi še potem puščava odeta s tako poezijo, kakor sedaj? ... Težko!

S temi in podobnimi mislimi sem se bavil dolgo v noč, ko smo že davno počivali v mehkih svizih. Moji tovariši so trdno spali. Včasih je ta ali oni zastokal. Morda je sanjal o »daligrafu« ali »vabur« (»), ki bi mu le prekmalu utegnili še bolj otežiti že itak težki boj za obstanek. Kajti popolnoma gotovo je, da bo Beduin naredil prav tako, kakor severoameriški Indijanec. Namestu da bi se civilizaciji uklonil, se ji bo upiral. In to bo njegov pogin.

(*) Brzjav in parni stroj

vativno češko veleposestvo hočeta glasovati za posebno stanje Galicije. Na ta način hoče češko konservativno veleposestvo sprožiti vprašanje o reviziji ustave.

Položaj v Mandžuriji.

V Tokiju nihče ne veruje, da bi Rusi popolnoma zapustili Mandžurijo. Sezidali bodo na obmejnih železniških postajah vojašnice. Istočasno se pripravljajo Japonci za razstavo v Mukdenu, ne da bi prašali za dovoljenje kitajsko vlado. — Rusija misli pustiti v Mandžuriji 150.000 vojakov, a onstran bajkalskega jezera še 10 drugih divizij. Graditi misli tudi ob vseh težkočah, s katerimi se mora boriti, strategijsko železnico do Turkestana.

Revolucionarni pojavi v Rusiji.

O burnih volitvah v Lodzu predvčerajšnjim poročajo, da so streljali revolucionarji skozi okna v dvorano, kjer so bile volitve. Volilci so bežali iz dvorane, nakar so streljali in metali kamnje nanje. Vojaki so streljali v množico. Ubiti sta bili dve, ranjenih pa sedem oseb.

O usmrčenju poročn. Schmidta in mornarjev Čarnikova, Gladkova in Antonenka poročajo, da jih je ustrelilo 19. t. m. ob 4. uri zjutraj 60 mornarjev topničarke »Peret«. Za mornarji je bila pripravljena za vsak slučaj stotnja pehote. Schmidt je bil pripravljen na smrt, a prosil je svojega zagovornika zabiležiti, da ni nikdar dal povelja za streljanje in nima na vesti nobenega človeškega življenja. Zadržne ure v svojem življenju je pisal pisma svoji sestri in svojim sinovom. Obsodbo so izvršili na otoku Beresan. Schmidt je hitro korakal na določen prostor. Obrazu si ni dal zakriti in se tudi ni dal privezati na kol. Ginjen se je poslovil od vojakov in mornarjev. Hitro so zakrili obraze ostalim obsojencem in poročnik Schmidt je zaklical glasno: Srečno! Strelajte! Na tla se je zgrudil šele pri tretji salvi. Mrtva štiri trupla so pokopali na mestu.

V Moskvi je ulomilo v središču mesta 20 z revolverji oboroženih mož v poslopje »Kreditne banke«, ki je bila še odprta in so uropali 850.000 rubljev v zlatu in srebru.

O revolucionarnih pojavih dohajajo poročila iz Samare. Revolucionarji so pokradli veliko patron in pušk.

»Peterburški list« poroča, da je bilo pri predvolitvah za gosudarstveno dumo izvoljenih le malo liberalcev. Večina volilnih mož pripada vladni stranki.

Posledice požara v courrierskih rudnikih.

V noči od 19. na 20. t. m. so napredovala rešilna dela tako, da so prišli 8 m blizu ognja. Dozdaj so položili cevi v dolžini 300 m. Upajo v kratkem pričeti z brizgalnicami gasiti ogenj. V Pas de Calaiskih rudnikih stavka zdaj 51.376 rudarjev. Poročajo o nemirih. Orožniki so prijeli pet rudarjev.

Ogrska koalicija v službi framazonstva.

Na podlagi tajnih okrožnic, poročil in listin je »Vaterland« dokazal, da je koalicijski program delo ogrskih framasonskih lož. Program framasonov je v bistvu sledeči: Na državno-pravnem polju motrimo državno-pravno zvezo z Avstrijo le s stališča ljudske suverenosti; analiziramo narodna stremjenja, nanašajoča se na armado in zunanje zadeve ter si izkušajmo ustvariti čisto, narodno javno mnenje. Pečajmo se z reforme brambene sile z narodnega in socialnega stališča itd. V gospodarskem oziru priporoča program samostojne carinske ozemlje, ustanovitev narodne banke ter ustanovitev lastnih konzulov za zunanje trge. Tak pa je tudi program koalicijske; vsi dogodki na Ogrskem od kravalov v parlamentu, od dogodkov v Debrečinu tja do pouličnih ekscesov nezrele srednješolske mladeži, vse to je delo framazonov, ki imajo po svojem programu »alogo vplivati preko zidov framazonskega templja na zunan, na živi organizem družbe.

Tržaške občinske in deželnozborske volitve.

Včeraj je bilo izvoljenih v II. mestnem volilnem okraju 12 kandidatov narodne liberalne stranke z 205 do 247 glasov. Izmed 372 volilcev jih je volilo 263. V I. volilnem razredu je tudi zagotovljena zmaga irendenti. Novi tržaški občinski svet bo imel zopet 48 pristašev narodne liberalne ali irendentske stranke in pa najbrže 6 slovenskih občinskih svetnikov. Novi občinski svet bo še bolj radikalni, kakor prejšnji. V četrtem razredu je bil izvoljen n. pr. neki Bernardine, ki je že sedel zaradi razžaljenja veličanstva. Čudno ni, da je zmagala tako sijajno irendenta. Saj so jo trpeli in zvesto negovali poklicani čuvaji avstrijske misli ob Adriji dolgo dobo 30 let. Nečuvna je bila tudi agitacijska taktika irendentistiške klike ob tej velitvi, kar ni čudno, saj jo vedijo z denarjem iz Italije podprti judje. Irendenta je nakupila — 230 glasov in 402 legitimacije niso izročili volilcem. Zračitno je tudi, kako so nastopili avstrijski državni uradniki in slugi v »najzvestejšem mestu«, ki jih je 2100 in volijo v III. volilnem razredu. Spravili so skupaj 1100 glasov, dasi je bilo 6 uradnikov kandidatov. Javna tajnost v Trstu je, da je šlo precej poštenih in sodnijskih uradnikov v volilni ogenj za irendente, ki si je stavila v tem boju nalogo poraziti avstrijsko misel v

Trstu, ki je je zdavnaj črtala iz svojega programa, kakor je pisal neki tržaški liberalni list.

Katoliški narodnjaki na Moravskem.

V četrtek je imel dr. Koudela šod velivcev kmečkih občin braske okolice. Govoril je o politični situaciji. Dejal je, da stoji kat. narodna stranka na državno-pravnem stališču in nasprotuje radi tega vladni predlogi volivne reforme, ki zanika državno-pravna stremjenja ter neguje nemške državo. Govoril je nadalje o brnskem paktu, o novih volitvah, polemizoval proti posl. Stranskemu ter preglasil, da mora kat. narodna stranka z največjo energijo pobijati stranke: ljudsko, socialno demokratično in narodno-socialno, ker so protiverske. Resolucija izjavlja, da volivna reforma Čehom ni prijazna. Slednjič so prosili volivci dr. Koudelo, naj sprejme kandidaturu za brnsko okolico.

Parlamentarni položaj.

Vlada je izjavila grafu Potockemu, da Galiciji ne more priznati več ko 94 poslancev. Na četrtkovo sejo poljskega kola je vse radovedno, ker se ne vé, ali zmaga pri določitvi zastopnikov v odsek za volilno reformo konservativne ali demokratično krile. Minister za deželno brambo Schön aich je sponočil Maliku, da bo dal v odgovoru na interpelacijo zaradi zvršene degradacije na umrlem poročniku Erhardu red-bini zadoščenje. Brez namena so se zgodile napake. Erhardovo truplo bodo izkopali in je pokopali v častniškem oddelku. Včerajšnja seja socialno-političnega odseka ni bila sklepna. Razpravljati so nameravali o penzijskem zavarovanju zasebnih uradnikov. Danes popoldne je napovedano posvetevanje nemških poslancev z Moravske in Slezije v zadevi poddržavljenja sev. železnice. »Czas« poroča z Dunaja, da zadene Gautscheva volilna preosnova vsak dan na nove težkoče. Stranke zahtevajo nemogoče stvari. Gautschu delajo težave tudi zunanje zbornice. List sedi, da Gautschev načrt o volilni preosnovi ne bo imel začeljenega uspeha.

Upori Arnavtov.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ple vlje, 17. marca.

Vsi Arnavti po celem okraju med Plevljem in Nove Varošjo so se uprli vsled novovpeljanega davka, ki ga jim ni bilo treba do sedaj plačevati. Pridružili so se jim tudi Srbi, ki ravno tako ne marajo plačevati novih davkov. Otroci, žene in starci so zbežali v gore in se tam skrili. Do zdaj se se uporniki že parkrat spopadli s turško vojsko. Oba naroda sta edina v tem, da ne odnehata prej, dekler novi davki ne odpa-dejo. Nato nagovarjajo upornike neke osebe, ki niso iz teh krajev, a žive raztreseno med tukajšnjim ljudstvom. Turki so se tega narodnega gibanja precej ustrašili in pričakovali je, da odstranijo na novo vpeljane davke. Vse tukajšnje vojašnice so polne vojakov. Pričakujejo še dva polka, ki besta stanovala po privatnih hišah.

Mitrovica, 18. marca.

Arnavti so opustili obleganje Vučitrna brž ko so zagledali bližajočo se turško vojsko. Med turškimi vojaki in Arnavti sploh ni prišlo do spopada. Glavni del upornih Arnavtov je ostal v vasi Drenici in ne pusti nikogar preko reke Sitnice na Kosovo. Od tu prete kajmakamu v Vučitrnu, da vse zažgo, ako se ne prekliče novi davek in ne preneha vršiti popis ljudstva. Arnavti mislijo, da se vrši te zadnje zato, da se vpe-ljejo zopet novi davki na vsake osebo.

Peč, 18. marca.

Peč straži vojska. Arnavtske čete se klatije po okolici in vse izgleda, kakor bi se zbirale in mislile ponevno naspasti Peč. **Železniška zveza med Ameriko in Azijo.**

Pretekli četrtek je zborovala v Peterburgu komisija, ki se je posvetovala o železniški zvezi med Azijo in Ameriko. Severno ameriške železnice nameravajo zvezati s 47 km dolgim pedmorskim predorom pod Behringovim prelivom z ruske zahodno sibirsko železnico. Američani se že dolgo časa delevali na zvezo, a ruske oblasti so ugovarjale, ker so Američani zahtevali tudi odstop ruskega ozemlja. Ker so Američani precej odjenjali, so postali Rusi naklonjeni načrtu. Proge prično graditi istočasno na obeh straneh, velik del potrebnih nameravajo naročiti v Rusiji in upoštevati hočejo ruske želje pri določitvi prege. V Aziji bi se lečila nova proga na postaji Kausk, 5000 km od Peterburga, zahodne sibirskje železnice. Proga bi vodila do severozahodnega sibirskega rta, kjer bi se nagnila v predor pod Behringovim prelivom in bi se zvezali pri postaji Aancouver v Alaski s kanadsko pacifiško železnico. Ruski delavci bi naredili 5000 km Ameriški kapitalisti so izjavili, da jamčijo za 54 milijonov funtov šterlingov osnovne glavnice, ne da prevzame Rusija jamstvo. Nova proga bi bila dolga 7500 km.

Verska vojska na Francoskem.

V Saint Nicolas du Pont pri Nancyju se priredili 19. t. m. zvečer populni demonstraciji proti vikarjema Claude in Laccour, ki so ju obmetavali s kamni. Abbé Claude je v obrambo ustrelil iz revolverja in je baje ranil smrtnonevarno neko osebo.

V ministrskem svetu je naznanil vojni minister Etienne, da je razposlal kor-nim poveljništvom okrožnico, da prepreči dogodka, kakršni so bili v St. Servanu. V prihodnje morajo prositi civilne oblasti za vojaško pomoč pri višjih vojaških poveljstvih.

Fallières je podpisal dekrete, ki upokojujejo obsojene častnike majorja Hé-roya in stotnika Spirale in Lange-vent.

V ponedeljkovi seji francoske zbornice je naznanil Bourgeois, da namerava vlada ustanovljati v Orientu posvetne šole namesto dosedanjih verskih šol. Pretekli teden ustanovljena »Katoliška liga za odpo-r« si je stavila nalogo delovati pri prihodnih volitvah in po volitvah vplivati na izpremembo sedanjega volivnega načina na Francoskem.

Zdaj voli boj na Francoskem proti katoličanom Clemenceau. Mož je igral jako klavirno vlogo v znanem pansmskem škandalu Herz je dal tekom desetih let Clemenceau približno štiri milijone, da je delal za njegove goljufige. Clemenceau je framason in jud. to pove vse!

Stajerske novice.

Š Smrtna kosa. Na sv. Jožefa zvečer ob pol 8 uri je preminula v Mariboru gospa Lina Rosina, rojena Robič, soproga odvetnika dr. Rosine. Stara je bila še le 28 let. Pogreb danes, v sredo ob pol 4. popoldne. Naše sožalje! — Umrja le v Mariboru tudi 33letna Ema Korošec, žena železniškega čuvaja. — Na Muti je umrl gostilničar, mesar in pek Lenart Draxler, star 72 let.

Š Izpraznjeno učiteljsko mesto je na deški petrazrednici za celjsko okolico. Služba je suplentska in je nastopiti po veliki noči. Prošnje naj se do 25. t. m. oddajajo na krajni šolski svet.

Š Protestni shod žensk proti reformi zakona je bil v Gradcu dne 19. t. m. Udeležilo se ga je nad 6000 žen in deklet, tako da ni bilo v dvorani za vse prostora.

Š Odbor akademične podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu naznanja tem potom, da oni v 62. številki »Slovenca« z dne 16. t. m. objavljeni odbor ni bil postavno izvoljen in da izvršuje odborniške posle še stari odbor. V tem pa so sledeči gg.: preds. stud. med. V. Tajušek »Triglav«, podpreds. stud. chem. V. Plehan »Triglav«, tajnik stud. iur. M. Malnerič »Zarja«, blagajnik stud. phil. V. Mum »Triglav« ter namestnik stud. chem. V. Turnšek »Tabor.

Š Ukradene dragulje, ki znašajo vrednost 4490 K, ki so jih doslej neznanji tatje ukradli dne 1. marca v Mariboru Franciški Scherbaum, je sedaj našel neki delavec v parnem mlinu. Zaviti so bili v prazno vrečo ter skriti med vreče moke. Tatvino je najbrže izvršil kak domačin.

Š Od mlinskega kamna ubit. V mlinu pri Sv. Petru blizu Radgone se je razletel mlinski kamen in vrgel ob steno delavca Franceta Wurzingerja, zdrobil mu je lobanjo in ga takoj ubil. Kamen je že poprej kazal razpoke.

Š Razstavo perutnine in ptičev priredi prvo štajersko društvo za rejo perutnine od 20. do 22. aprila v industrijski dvorani v Gradcu. Ta razstava je že 15. V petih oddelkih bo razstavljenih 121 vrst. Določenih je mnogo nagrad.

Š Kravav prizor se je izvršil v noči na 19. t. m. na Tržaški cesti v Mariboru. Več razgrajčev je motilo nočni mir. Enega je stražnik aretoval. Tu pa stopi med stražnika in aretovanca njegov polbrat Miha Brumec. V hipu so tudi drugi razgrajči obkolili stražnika, ki je moral potegniti sabljo, s katero je vsekaj Brumeca. Ta se bo zagovarjal radi tega pred okrožnim sodiščem radi javnega nasilja.

Š Jelena so ustrelili dne 15. t. m. v Humu pri Laškem. Tehtal je cel 105 klg. Zadnjega jelena so na Sp. Stajerskem ustrelili pred 45 leti v Kozjem.

Š Novo posojilo namerava najeti graška občina.

Š Poveljnik graškega gasilnega društva Ludovik Rechberger je umrl.

Onevne novice.

Naš cesar se preseli meseca junija v Išel, meseca septembra se udeleži cesarskih vojaških vaj v Sleziji in pomorskih vaj pri Pulju ter se povrne sredi septembra na Dunaj. Kne-ginja Elizabeta Windischgrätz se na cesarjevo vabilo preseli te dni v Schönbrunn, kjer ostane, da se popolnoma pozdravi.

Dr. Ferjančič je torej vendar govoril. A o čem? O ljubljanskem škofu. Za volilno reformo se gre, in dr. Ferjančič govori o škofu. To je tako ubožno spričevalo za liberalno stranko, da je res že žalostno poslušati zdihovanje političnih bolnikov, ki v državnem zboru sami naznanjajo svojo politično smrt. Čemu se pa dr. Ferjančič pritožuje, da cerkev dela proti liberalcem, če pa njegova stranka vse

stori, da ta odpor tudi zasluži? Liberalci hočejo vendar, kakor »Narod« izrecno napoveduje, konfiscirati vse cerkveno premoženje, hočejo vzeti katoličanom njihove cerkve ter jih razprodati, hočejo razkristjaniti zakonsko zvezo, uvesti razporoko in civilne matrike in s takozvanim »laiziciranjem države« tudi iz šole izgnati krščanski pouk. Naj dr. Ferjančič vendar ne toži nad ljubljanskim škofom, saj vsi avstrijski škofje izdajajo zdaj take pastirske liste, ker je to njihova dolžnost. Kdor hoče cerkev uničiti, naj se vendar ne pritožuje, če se cerkev brani! Zato se je pa dr. Ferjančič zopet osmešil in je le pokazal, da je liberalna stranka duševno tako propadla, da razen zabavljanja čez cerkev ničesar več ne premore. Zakaj liberalci rajši ne molče? Saj če vlada sliši tak govor, mora še bolj izprevideti, da je škoda ohranjati pri življenju umirajoče truplo brez duha in moči.

Slovanski shod v Pulju. V soboto zvečer se je v sokoletovi dvorani vršil shod puljskih Slovanov. Razpravljalo se je o volilni reformi. Shoda se je udeležilo nad 300 oseb. Prvi je govoril dr. Zucco o volilni reformi in o razdelitvi volilnih okrajev. Za njim je govoril o važnosti in koristi volilne reforme dični dr. Matko Laginja. Govorilo je tudi nekaj socialistov, a ne stvarno. V resoluciji pozdravljajo puljski Slovani uvedbo splošne in enake volilne pravice; protestujejo proti dvojni meri na korist Nemcem v celji državi in na korist Italijanom v Primorju; obžalujejo, ker vlada za Istro ni predložila takega števila poslancev, ki bi odgovarjal številu prebivalstva na podlagi razmerja, po katerem pride en poslanec na 50.000 ljudi; ugovarjajo neosnovanim tožbam italijanske stranke z ozirom na razdelitev okrajev; v 2 italijanskih okrajih je žrtvovano 50.000 Slovanov, medtem, ko je v slovenskih okrajih le 10.000 Italijanov; slednjič priporočajo slovanskim poslancem, naj z vsemi silami delajo nato, da se število poslancev in volilna okrožja uredi tako, da slovanski glasovi ne bodo izgubljeni med tujimi. Po shodu je predlagal dr. Laginja, naj vsak prisotni da 1 krajcar, — ne več ne manj — za Družbo sv. Cirila in Metoda, da se tako dožene število navzočih. Posnemanja vredno!

Stavbena sezona v Postojni hoče biti letos dokaj živahna in tudi zgodnja. Z demoliiranjem več sto let stare graščine »Adlershofen« se je že pričelo. Sedanji lastnik te graščine, veleposestnik in veletržec gospod Fran Jurca, namerava zgraditi na tem prostoru moderno enonadstropno vilo. S tem se bo pa tudi pot v staro vas znatno razširila. Gospod Pavel Jurca, lastnik hotela »Ribnik«, zgradi poleg svojega hotela moderno kopališče, preskrbljeno z vsem potrebnim komfortom. Dalje zgradi pri »Ribniku« enonadstropno hišo gospod stavbeni mojster Rusjan in slikarski mojster gospod Zwölfi. Poleg tega se sezida letošnje pomlad poslopje za mlekarstvo in baje se prične tudi z zgradbo poslopja za okrajno glavarstvo. Istotako je zgradba novega mostu čez reko Pivko pri jami že v delu. Za parno opekarno gospoda Lavrenčiča, kakor tudi za druge stavbe se že pridno dovažajo potrebni materiali.

Umrli je danes ob 8. uri zjutraj g. Jožef Jarc, veleposestnik v Medvodah, star 59 let. Rajni je bil splošno znan kot strokovnjaki cenivec lesa in gozdov. Voj čas je bil oskrbnik škofijskega posestva v Gornjem gradu. Več let je bil odbornik »Ljudske posojilnice« v Ljubljani. Smrtno bolezen si je nakopal s prehlajenjem. Pri cenitvi gozda na Dolenjskem je stal cel dan v snegu in se je premrznil. Ko je prišel domov, je moral leči. Štiri tedne je ležal, a bolezen se mu je vedno bolj hujšala, in danes je umrl, zapustivši vдово in dva otroka. Pogreb bo v petek ob polu 3. popoldne. N. v. m. p.

Ženski studij. Včeraj sta zaslila načelnik naučnega ministerstva Bienenrth in ministrijski predsednik Gautsch zastopnice društva za ustanovitev ženskega gimnazija na Moravskem. Prosile so, naj vlada ustanovi ženski gimnazij na Moravskem, oziroma naj podpira kak zasebni zavod ali naj pa dovoli deklicam, da obiskujejo obstoječe deške gimnazije. Bienenrth je rekel, da vlada ne zaupa študiju deklic in ne razpolaga s sredstvi za pospeševanje ženskega študija. Dosedanje izkušnje niso povoljne. Doktorice filozofije ne dobe služb in mesta na ženskih licejih ne zadostujejo. Zdravnica se je nastanila le ena. Nemogoče je dopustiti, da bi obiskavale deklice deške gimnazije. Govornica zastopništva je naglašala, da ima država dolžnost ustanovljati dekliške gimnazije, ker dovoljuje ženskam obisk vseučilišč. Končno je obljubil Bienenrth, da hoče dovoliti hospitacije deklicam na gimnazijah, a le od slučaja do slučaja. Gautsch ni bil z odposlaništvom tako trd, kakor min. Bienenrth, in je izjavil, da je za kolikor mogoče veliko dekliško izobrazbo. Vlada mora proučevati načelno vprašanje o ustanovitvi ženskih gimnazij. Nastopiti hoče, da se omogoči deklicam hospitiranje na gimnazijah.

Poizkušnja vožnja med Jesenicami in Gorico. Na Sv. Jožefa dan se je vršila na progi nove bohinjske železnice Jesenice-Gorica vožnja za poizkušnjo. Med številnimi udeleženci je pred vsem omeniti kranjskega deželnega predsednika g. Schwa rza in tržaškega namestnika kneza Hohenlohe. Visoke gospode so na vsaki postaji pozdrav-

ljali občinski zastopi. Vožnja se je vršila popolnoma v redu.

Pri občinskih volitvah v Dragi se 17. t. m. zmagali Kočevarji (v 3. razredu s petimi, v 2. razredu z enim glasom večine. Pomagali so jim Kočevci iz onstran gore.

Umrli je v Kamniku dne 19. t. m. Izabela pl. Franck roj. grafica Bylandt-Reydt, teta gosp. ministru neuranjih zadev in mati vitezu Franck-u, polkovniku v pok., v starosti 79 let. N. v. m. p.

Solska vest. Z Dunaja brzjavljajo: Naučno ministrstvo je podelilo od ljubljanskega šolskega kuraterija vzdrževani privatni dvorazredni ljudski šoli na Savi pri Jesenicah pravico javnosti.

Državni poslanec g. Josip Pogačnik se je mudil te dni v Sarajevu.

Predsednik dež. sodišča v Trstu g. Mihael Urbančič je nastopil sedemtedenski dopust in se ne povrne več na svoje mesto.

Požar. Dne 18. t. m. zvečer je začelo goreti v Stranjah pri Razdrtju. Pogorela je Pavlinova hiša na koncu vasi. Vrli gasilci iz Razdrtja so pripomogli, da se je požar omejil. Sreča je bila tudi, da je sapa pihala od vasi, sicer bi bila vsa vas upepeljena. Gospodar je bil zavarovan.

Ustrelil se je v neki kočevski gostilni urarski pomočnik Franc Paianič, rojen l. 1886 v Ribnici.

Nesreča na lovu. Nadporočniku Frideriku Krenliču v Zgrehu se je na lovu po nesreči sprožila ob nekem grmu puška. Strel je nadporočnika, ki je doma iz Brežic tako nesrečno zadel, da je na mestu umrl.

Vremenska izprememba. Iz Novega mesta, 20. marca: Nocoj proti jutru je razsajal hud vihar, nato se je vili silna ploha dežja, kar je trajalo do blizo 6. ure zjutraj. Krog poldne je bil hud sneženi metej na pogorju Gorjancev. Popoldne se je čulo na daljnem zapadu odmevanje oddaljenega groma. Toplota je padla na +8° C. Kakor iz točasnega stanja sklepati, imamo še pričakovati neugodnega vremena.

Potresno nemirje. Iz Novega mesta, 20. marca: Včeraj, 19. t. m., ob 12.30 in 3.20 popoldne je trajalo izrazovite nemirje. Po močvirju in nad votlinami se je ponekodi tudi naravno občutilo. Zvaki nemirja so bili tudi čez noč opazovani. Danes 20. marca kažejo znaki na bližnje potrese. Okrog 2. ure popoldne je moral biti kje v večji oddalji potres, ali kak drug občutnejši elementarni izbruh.

Italijanski planinci aretirani. Iz Vidma poročajo: 18. marca je napravilo tukajšnje planinsko društvo izlet v Valle Ricco, ki leži onstran italijanske meje. Amateur fotograf Cauravich je hotel kraj fotografirati, a so istočasno pristopili avstrijski orožniki in vsi družščino aretirali in odpeljali kot sumljive vohunstva v ječo.

Umrli je v Gorici sotrudnik trgovine z železino Konjedic & Zajec, gospod Fran Marasch.

Ljubljanske novice.

Ij Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v petek, dne 23. marca 1906 ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim vspešdom: Predložitev zapisnika zadnje seje. — Naznanilo predsedstva. — Naznanila tajništva. — Volitev predsednika, podpredsednika, prov. predsednika in treh računskih pregledovalcev. — Sestava odsekov. — Volitev dveh zborničnih zastopnikov pri komisijskih obravnavah zaradi zagotovitve vojaških naravnih potrebščin. — Volitev zborničnih zastopnikov v šolskih odborih obrtnih nadaljevalnih šol v Kočevju, Ribnici, Krškem, Škofijloki in v Ljubljani. — Volitev zborničnega zastopnika v kolegiju za podelitev ustanove Ivana Mlakarja. — Volitev dveh članov deželnega socialno-političnega sveta. — Poročilo o podpori udeležnikom tečaja za učitelje na obrtnih nadaljevalnih šolah. — Prošnja pomočniškega zbora krojaške zadruge v Ljubljani za podporo v prireditvi strokovnjaških tečajev. — Vloga, zadevajoča obrtno delo v prisilni delavnici. — Poročilo o prošnji za podelitev koncesije za pokopavanje mrličev v Ljubljani. — Poročilo o prenosni obrtnih pripravljanih tečajev v Ljubljani in o prošnji za zvišanje podpore za obrtno nadaljevalno šolo v Ljubljani. — Poročilo o dopisu poštnega in brzjavnega ravnanjstva v Trstu glede manipulacijskih pristojbin od pošiljatev z užitnimi podvrženim blagom. — Poročilo o razpisu c. kr. trgovinskega ministerstva o povrnitvi potnih stroškov zbor. članov. — Poročila o predlogih zborničnega člana gosp. Ivana Kregarja, zadevajočih a) osnovo samostojne delavske zavarovalnice zoper nezgode na Kranjskem, b) premembo obrtnega reda, c) imenik postaj drž. železnice, d) dvojezične vozne listke, e) dotiko med občinstvom in železniško upravo, f) raznašanje aviz ob nedeljah. — Vloga zbor. člana g. Pavla Velkav rha glede motenja prometa na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Ij Francoski telovadci v Ljubljani. Pod tem naslovom piše »Agramer Tagblatt«: »V nedeljo pride v Ljubljano več tisoč francoskih in slovanskih telovadcev, ki so bili leta 1901 pri vsesokolskem zletu v Pragi in bodo ves teden prirejali javne telovadske vaje.« Za-

grebčani so gotovo debelo gledali, ko so čuli, da nakrat obišče Ljubljano toliko tisoč telovadcev. Dotičnik, ki je uvrstil zgorajšnjo notico v »Agramer Tagblatt«, jo je posnel po ljubljanskih listih, a prezl je opazko, da se bo te telovadce videlo le v »Panorami Kosmorami« pod »Narodno kavarno«. Impozantni nastopi krepkih telovadcev celega slovanskega sveta, dalje celo iz daljne Francije na IV. vsesokolskem zletu v Pragi leta 1901 so zanimanja vredni. »Panorama Kosmorama« ima tekoči teden razstavljenih 50 prizorov imenovane slavnosti, kar utegne posebno zanimati naše telovadne kroge. Med drugim vidimo načelnika sokolske zveze, dr. Podlipnyja, na konju naravno, kot bi stal živ pred nami. — Prihodnji teden potujemo v Južno Ameriko.

Ij Občinske volitve in splošna volilna pravica. Od več strani se čuje, da župan novega volilnega reda za letošnje depolnile volitve v obč. svet še ne bo djal na dnevni red, češ, da do takrat volilna reforma tudi ne bo zakon. Šele ko bo ta sankcionirana, se tudi v Ljubljani vzame novi načrt v pretres. Za tako zavlačenje pa g. župan ni dal delavstvu svoje besede.

Ij Stavka pri Kozlerju. Včeraj je pri Kozlerju stavkalo 150 delavcev. Zabelevali so znižanje poletnega delavnega časa za eno uro. Gosp. Kozler je 30 delavcev odpustil.

Ij Umrli je v bolnici gostilničar Glinšek, ki si je pred dnevi prerezal vrat.

Ij Projekcijski večer o lepi naši domovini, nje krasotah in znamenitostih s predavanjem priredi v korist učiteljskega konvikta g. Rožun, fotograf v Litiji v petek 23. t. m. zvečer ob pol 8. uri v veliki dvorani »Mestnega doma«. Kazalo se bo okrog 100 slik v velikosti do 5 m iz najlepših krajev naše lepe Kranjske. V zbirki je posebnost častne zastopane naš prekrasni planinski svet, videli se bojo vsi višji vrhovi od Kuma do Triglava. Prizori iz planinskega življenja — planinske kočje, slapovi, jezera, kakor tudi mnogih mest, viteških gradov na Kranjskem iz 16. stoletja. Ker ume g. Rožun tudi gladko kratko a jedrnat o teh slikah razkladati in je upati, da bo slavno občinstvo ljubljansko mnogobrojno posetilo ta večer. Vstopnina: Sedeži 40 vin, stojišča 20 vin.

Ij Prijet kurji tat. Zadnji čas je bilo pokradenih po mestu več kokoši, a tatu niso mogli priti na sled. Zadnje dni pa, ko sta bili ukradeni neki stranki zopet dve kokoši, je padel sum na slaboglasna postopača Avgusta Novaka in Antona Riederja, katera je policija aretovala. Pri zaslišanju sta oba na vse pretega dokazovala svojo nedolžnost. Toda s časom pride vse na dan. Tako je Novak nekoč očitel Riederja, v neki pogruztani »šprahi«, da on radi teh dveh kokoši ne bode sedel, to pa je slišala neka tretja oseba, ki ji pogruztana »špraha« ni bila tuja in ju izdala. Pogevarjala sta se tudi o tatvini detelje, ki sta jo pokradla v jeseni dvema posestnikoma in kako sta takrat tajila, da se jima ni nič zgodilo. Včeraj sta bila pripeljana v spremstvu še štirih drugih oseb, pred sodnijska zaporna vrata, kjer je Riederja obšel tak strah, da je pobegnil. Toda ni imel sreče. Ko je prišel v Sodnijske ulice, hotel se izogniti nekemu naredniku je Rieder padel. Predno se je pa mogel pobrati, ga je že držala stražnikova roka in odvedla za ezidje.

Ij Zatekla se je mlada, majhna bela psica. Lastnik jo dobi v Ljubljani na Opekarski cesti, Male čolnarske ulice 9.

Ij Dobro godovanje bi si bil rad napravil. Pred nekaj meseci je služil pri razpečevalcu droži g. Maksu Zalokarju 18letni delavec Jožef Mlakar iz Lezelnice. G. Zalokar ga je večkrat poslal na pošto, po naročilu denar itd. Na sv. Jožefa dan na svoj god Mlakar ni imel v žepu zvenka, in ni vedel, kako bi proslavil svoj god. Toda prišla mu je v glavo rešilna misel, ki ga je pa tudi spravila pod ključ. Šel je na pošto, kjer je dobil sedem poštnih nakaznic in nekaj narobil. Takoj za njim je pa prišel tudi gosp. Zalokar in izvedel, da je pošto dvignil že Mlakar, katerega so aretirali.

Ij Sam se je javil dezerter Franc Dernošek.

Ij Slike o strašni nesreči v Courrieresu se vidijo v oknu našega upravnistva.

Ij Pomlad se je pričela danes ob 1 uri 58 min. popoldne. Zima se je včeraj poslovila od nas z lahkim snežnim mežetjem.

Ij Slovensko gledališče. Gosp. St. Orželski je vsled trikratnega zaporednega pevanja v opereti »Don Cesar« minoli teden postal hripav, a je sedaj že toliko zdrav, da bo mogel peti v operi »Toski«. V opereti »Zvonovi« neviljski pa ni mogel nastopiti, ako se je hotela omogočiti jutrišnja premijera »Toske«, ki se vrši kot častni večer marljive in vedno vestne primadone gospe M. Skalo ve. Predstava je za nepar

abonente sedežev poslednja v abonementu.

telefonska in brzjavna poročila

Državni zbor.

Dunaj, 21. marca. Danes je domobranski minister odgovarjal na interpelacijo v zadevi po smrti degradiranega častnika Ehrhardta. Izjavil je, da je že zapovedal, naj se vrši nov pogreb in naj se Ehrhardta pokoplje s častniškimi častmi na za častnike določenem delu budimpeštanskega pokopališča.

Dunaj, 21. marca. Zbornica nadaljuje debato o volilni reformi. Bärnreither govori.

Praga, 21. marca. Brnski dopisnik »Politike«, je imel razgovor z nekim mladočeskim poslancem, ki je rekel, da državni zbor volilne reforme ne bo rešil pred velikimi parlamentarnimi počitnicami, kar bi značilo, da je volilna reforma že pokopana.

Schönerer hoče razbijati.

Dunaj, 21. marca. Schönerer je pisal predsedniku državnega zbora, da bodo Vsenemci na vsak način preprečili od predsednika nameravani shod divjakov za razdelitev mandatov v odsekih. Schönerer svetuje predsedniku, naj odstrani vse premakljive stvari: mize, tintnike, itd., ker ne more garantirati, da bi jih Vsenemci ne razbili.

Tiskovni zakon.

Dunaj, 21. marca. Pododsek tiskovnega odseka je končal delo na novem tiskovnem zakonu. Poročevalec dr. Sylvester bo v kratkem dokončal svoje poročilo, tako da novi tiskovni zakon kmalu pride pred zbornico.

Grof Sternberg.

Dunaj, 21. marca. Imunitetni odsek je sklenil, da grofa Sternberga ne izroči.

Fejervary pri cesarju.

Dunaj, 21. marca. Ogrski ministrski predsednik Fejervary je imel danes pogovore z raznimi politikmi. Ob 1 uri popoldne je bil Fejervary pri cesarju v avdijenci.

Proti časopisju na Ogrskem.

Budimpešta, 21. marca. Notranji minister je izdal naredbo, da sprejemajo vlaki časopise le, ako so bili poslani eno uro pred odhodom vlaka poštnemu uradu. Poštna ambulance časopisov sploh več ne sprejemajo.

Tržaške volitve.

Trst, 21. marca. Proti dr. Rýbaču kandidira v občinski svet državni poslanec Mauroner.

Maroko.

Dunaj, 21. marca. Avstroogrška posreduje zaradi policijskega vprašanja v Maroku. Ker se zdi, da sta s tem zadovoljni Nemčija in Francija, je položaj zopet bolj pomirljiv. Avstrija predlaga: Pri diplomatskem zastopstvu v Tangeru se nastavi neutralni generalni inšpektor policije, ki bo pod kontrolo diplomatov.

Se vedno srbski kraljevi morivci.

Belgrad, 21. marca. Častnik Aleksinac, ki je bil udeležen pri umoru kralja, je z revolverjem streljal na časnika Popovića, ki napada kraljeve morivce. Strel ni zadel. Množica je napadla častnika in ga pretepla, da je pol mrtev obležal in so ga prenesli v vojaško bolnico.

80.000 delavcev stavka.

Pariz, 21. marca. Iz Lensa poročajo, da tudi stari sindikat rudarjev glasuje za splošno stavko. Danes stavka 80.000 delavcev. Včeraj so stavkujoči demonstrirali in zahtevali, da se aretirane rudarje izpusti. Orožniki so razpili demonstrante.

Velika stavka.

Moskva, 21. marca. V podjetjih Jesovka stavka 16.000 delavcev. Tudi v moskovskem okrožju pričakujejo stavke.

Velikanski potres.

Dunaj, 21. marca. Šele sedaj prihajajo poročila o strašnem potresu na Formozu. Na tisoče oseb je izgubilo življenje. Materijalne škode je 220 milijonov kron. Treslo se je od jutra do večera in so vsa mesta ter vasi na otoku razrušena. Tire na železnici je vrglo iz zemlje ter je bila vsaka zveza nemogoča. V Kogi je 2000 ljudi mrtvih.

Potresi.

Palermo, 21. marca. V noči 18. t. m. je bilo na otoku Ustica nad 20 potresov, ki so napravili mnogo škode. Na otok je odšla znanstvena komisija.

Atentat na orožnike.

Odesa, 20. marca. Pod sobo tukajšnje orožniške postaje je eksplodiral peklenški stroj, ki je povzročil veliko opustošenje. Deset pasantov je ranjenih.

Vestfalski delavci v Parizu.

Courrieres, 20. marca. Vestfalski rudarji pridejo na vabilo ljudske univerze v Pariz.

Kupujte narodni kolek!

Žalostnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, znancem in prijateljem, da
je naša iskreno ljubljena, predobra
mati, tašča in stara mati, gospa

Marija Kafol roj. Zlataper
zasebnica

danes ob 11. uri zvečer previdena s
sv. zakramenti za umirajoče v 83. letu
starosti, po daljši bolezni mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v če-
trtek, dne 22. t. m., ob pol 5. uri pop.
iz hiše žalosti št. 34 na pokopališču v
Št. Vidu. 617

Blago pokojnico priporočamo v
pobožno molitev in spomin.

Št. Vid n. Ljubljano, 20. marca 1906.

Ivan Kafol, sin. — Karol in Tere-
zija Florjan, sinaba. — Jožefa Ka-
fol, hči.

Na prodaj sta 609 3-1 dve vili na Bledu

jedna stoji v Zagoricih v sredi lepega 50
arov velikega sadnega vrta; druga je vila
„Planinka“ ležeča v Zaki tik jezera najbližje
novega blejskega kolodvora. Vila „Planinka“
ima svoj lastni vodovod. — Pogoje pove
dr. J. Vilfan, odvetnik v Radovljici.

Prednaznanilo.

V približno enem tednu izide
od tvrdke **W. K. Nučič** v Ljubljani
najnovejšemu stanu odgo-
varjajoča trgovska in obrtna
naslovna knjiga (Handels- und
Gewerbeadressbuch) in se vsled tega
svari pred nakupom slabejših
jednakih knjig. 613 3-1
**Dokaz razvideti je v iz-
ložbenem oknu podpisanca.**

W. K. Nučič

2, Kranjsko reklamno podjetje, Ljubljana,
Selenburgove ulice št. 6.

Elegantno izvršene
obleke po najno-
: vejšem kroju iz :
pristnega angleške-
ga blaga

priporoča 608 2 1

Jos. Rojina
Ljubljana, Selenburgove ulice.

Naravni brinjevec in slivovec
kakor tudi drugo naravno domače
žganje se dobi pri 318 8-9
F. Pustotniku
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31.

Nova

velika konfekcijska prodajalna
za dame in gospode v Ljubljani

Resljeva cesta št. 3, „pri veliki tovarni“
**se otvori v teku 5. do 8. dneh radi pre-
pozno došle zaloge.**

Z velespoštovanjem
F. M. Netschek,
c. kr. dvorni založnik na Dunaju.

607 1-1

612

Ljubljansko prostovoljno gasilno in rešilno društvo javlja
vest o smrti svojega častnega člana, gospoda

Josipa Luckmann-a

viteza reda železne krone III. razreda, načelnika menjalnice
L. C. Luckmann, predsednika Kranjske hranilnice itd.

Pogreb, na kateri so s tem vabljeni vsi člani, bode v četrtek,
dne 22. marca ob 1/4 5. uro popoldne od hiše žalosti, Franca Jožefa
cesta št. 9.

V Ljubljani, dne 20. marca 1906.

Poveljstvo.

Deželno in gospejno pomočno društvo „Rdečega
križa“ za Kranjsko naznanja s tem tužno vest, da je danes zjutraj
po kratki in mučni bolezni preminul velečastiti II. podpredsednik
preblagorodni gospod

Josip Luckmann

vitez reda železne krone III. vrste, načelnik banke L. C. Luck-
mann, predsednik Kranjske hranilnice itd.

Truplo dragega rajnika bode v četrtek, dne 22. t. m. ob 1/4 5.
uri popoldne v hiši žalosti, Fran Josipova cesta št. 9, slovesno blago-
slovljeno in potem prepeljano k večnemu počitku pri sv. Krištofu.

V Ljubljani dne 20. marca 1906. 606

613

Ljudska posojilnica v Ljubljani javlja pretužno vest, da
je prezaslužni odbornik njenega ravnateljstva, blagorodni gospod

JOSIP JARC
veleposestnik i. t. d. v Medvodah

danes zjutraj po kratki, a mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bode v petek, dne 23. t. m.
ob pol 3. uri popoldne iz Medvod na župno pokopališče v Presko.

V Ljubljani, dne 21. marca 1906.

610

Potrjim srcem naznanjam vsem
sorodnikom, znancem in prijateljem
žalostno vest, da je Vsemogočnemu
dopadlo k sebi poklicati iskreno ljub-
ljenega očeta, oz. brata

Franceta Dovžan
posestnika na Maljevem brdu

ki je danes, 19. marca ob 7. uri zvečer
po dolgi in mučni bolezni previden
sv. zakramenti za umirajoče v 84. letu
svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se
vrši v četrtek 22. marca ob 9. uri do-
poldne iz hiše žalosti na župno po-
kopališče.

Sv. zadužne maše se bodo brale
v Goriški župni cerkvi.

Goriče, dne 20. marca 1906.

Marija Dovžan, Janko Dovžan
sestra. sin.

**V Leskovcu pri Krškem
se odda služba
organista.**

Stalne plače je 500 kron. Na razpolago
je nov harmonij. Prošnje naj se pošljejo
župnemu uradu do 31. marca. 611 1-1

Ravnateljstvo „Kranjske hranilnice“ naznanja tem potom v imenu svojem ter občutno zade-
tega društva pretužno vest, da je nje dolgoletni, nepozabni in za razvoj zavoda prezaslužni predsednik,
gospod

Josip Luckmann starejši
vitez reda železne krone, načelnik banke L. C. Luckmann.

v torek, 20. marca t. l. ob 10. uri dopoldne nagloma umrl v 65. letu svoje dobe.

V plemenitem pokojniku, ki nam je bil tako nepričakovano odvzet, izgubi naše društvo, ki mu
pripadal od leta 1867 kot član, od leta 1872 kot član ravnateljstva in od leta 1889 kot predsednik,
svojega, desetletja z izredno strokovno znanostjo in neumorno delavnostjo ter resnično požrtvovalnostjo
delujočega predstojnika: kateremu ostane v analih našega društva trajno zabilježen nad vse častni spomin.

Pogreb pokojnikov, h kateremu se najvljudneje vabijo vsi društveni člani in vslužbenci zavoda,
se vrši v četrtek ob 1/4 5. uro popoldne iz hiše žalosti Frana Josipa cesta 9.

Čast njegovemu spominu!

Ljubljana, dne 20. marca 1906. 614

Liberalci — za razporoko.

Velikansko manifestacijo ljubljanskega krščanskega ženstva so hoteli liberalci prekositi z demonstrativnim shodom za ločitev zakona. V ta namen je »Narod« bobnal že več dni, a udeležba je bila tako klavirna in govorček, ki se je tu slišal iz ust neizkušenega mladeniča, tako plitve, da je liberalna stranka naredila popoln fiasko.

Preteklo soboto je gosp. dr. Novak v »Mestnem Domu« ob razmeroma skromni udeležbi občinstva predaval o reformi zakona. Od mladega doktorja, ki je v eni pičli uri ovrgel celo cerkveno zakonsko pravo, bi se moralo več pričakovati: njegova silno slaba argumentacija nas je malodane iznenadila in imponirala je samo nevednemu liberalnemu občinstvu. Izvajanje mladega doktorja iuris so temeljila v odkritosrčnem priznanju, da je stvar o principijski dopustljivosti razporoke zelo zapletena in je argumentov zanjo še vse premalo. Gospod Novak je pregledal o tej stvari precej knjig, pa še sedaj ni — kakor je dejal sam — nabral vseh razlogov, ki govorijo za ločljivost zakona. Zato mu tudi ne zamerimo, če je njegovo predavanje bilo zmes svobodomiselnih besed natočenih in golih nedokazanih fin-desiciele-trditev. Zelo smo pazili, da nam ne bi ušla kako važna argumentacija: toda gosp. Novak nas je osrečil samo z eno: država se glede zakonske prave ne more ozirati na dotične cerkvenopravne določbe. Navel je zato slučaj, kako se je spletko sodišče moralo obrniti na »orientalski« ordinarijat, ko je hotelo urediti neko zadevo o razporoki. Zakaj pa ne? Novak meni, da če bi se država vedno tako »poniževala«, bi morala priznati vsaki verski sekci, posebno zakonsko pravo in to bi šlo »in infinitum«, kajti verske družbe lahko rastejo od dne do dne. To ni noben razlog in kdor ga navaja, stem le pokaže, kako malo je poučen o principijskih stvareh in je le tam doma, kjer so fraze za dober kup naproda. Ne samo cerkev, ampak tudi vsaka druga nekrščanska religiozna družba ima več kompetence v zakonopravnih zadevah, kot država. Zakon kristijanov je vsled božje naredbe zakramentalen in zato spada izključno le v delokrog cerkve. Če je gosp. Novak hotel zanikati to, bi moral začeti pri zakramentalnem značaju zakona; drugod mu mora a priori izpodleteti. Sicer je dejal, da je razporoka opravljena iz etičnih in socialnih ozirov, a je zato ostal dolžan vsega dokaza. Naj država izda še toliko partikularnih naredb, ki omejujejo razporoko, ostane vendar razporoka, čim je načelno priznana, to, kar je: protietična in protisocialna. G. dr. Novak niti omenil ni vzgoje, ki bi vsled razporoke, ki je pravzaprav le nesimultanna poligamija, bila nemogoča. Če država potem ustanavlja vzgojevališča, greši proti tisti podlagi, na kateri je vzgoja edino mogoča: proti individualnemu značaju vzgoje. Dotlej, ko se uvede razporoka, tudi še ne bodo ljudje proučili ljudske enciklopedije, ki jo mislijo »Narodovci« izdati, da bi mogli tuje otroke, ki so vzrastli brez materine ljubezni, vzgojiti v koristne člane »laicizirane« države. Načelno priznana razporoka pa je tudi utišanje principa svobodne ljubezni in zato jo »svobodomiselci« tudi zagovarjajo. Sicer je dr. Novak to zanikal, pa zopet brez razlogov. Dejaj, da civilno zakonsko pravo ne razdira morale, kar dokazuje statistika, a to je neresnično, Statistika dokazuje, da je razporoka začetek velikega npravnega propada. Tak zakon, kakoršnega hoče dr. Novak, vežejo zgolj erotični, čutni motivi, ki so edino merilo za njegov obstoj: da potem trpe vsi drugi momenti, katere zakon omogočuje, etični in socialni momenti, je gotovo. Namen zakona ni zgolj vzgoja državljanov, ampak tudi vzgoja etično vedno bolj razvijajočega se človeka, vsaka etika pa je religiozna. Če se zakonsko pravo kake poganske sekte ujema z naravnim zakonskim pravom, ga mora država tudi upoštevati. Za slaba izvajanja nas je g. dr. Novak na koncu odškodoval s preroškim vzklikom, da se bo reforma zakona vendarle uvedla, če se je še tako brani. S to zelo »svobodoljubno« frazo je končal svoje predavanje, ki gotovo ne zaostaja za njegovimi znanimi, sila dolgočasnimi kazenskiimi zagovori.

Mi smo pričakovali, da bo dr. Novak popravil zgodovinske neresnice, ki jih je tako lahkomišno prepisal za svoj članek v »Slovanu«. Tam je celo Kristusa citiral — za razporoko. Zgodovinski zgledi od njega navedenih razporok so neresnični. A toliko znanstvenega kritizma bi bilo preveč zahtevati od članov te »Akademije«, ki je res »lucus a non lucendo«.

Liberalci, ki so odklonile udeležbo pri veliki manifestaciji krščanskega ženstva, so prišli, da jih poučuje neizkušen mladenič o razporoki. Ker niso ugovarjali, najbrže soglašajo. Lepa tolažba za njihove moze ali — ženske! Ženska, ki demonstrira za ločitev zakona, je čisto protinarnavna prikazen. Kako naj pa upajo liberalke od svojih mož, ali liberalne gospodje od svojih bodočih izvoljenec zvestobo in ljubezen do smrti, če pa same demonstrirajo za ljubezen na obroke in za razporoko? Daleč ste zašle, uboge liberalke! Da ne bi kesanje prišlo prepozno!

Ker liberalci verjamejo samo avtoritetam, jim hočemo pa navesti mi nekaj avtoritet, ki jim bodo morda vendar bolj imponirale, kakor avtoriteta neporočenega mladeniča. Roosevelt, predsednik Združenih držav ameriških, pravi:

»Lahkota razdružitve zakon-

ske zveze je poguba za ljudstvo in prokletstvo za družbo.«

Se več je Roosevelt rekel v javnem govoru:

»Čemitega ne storimo, kar delajo katoličani s svojim zakonskim pravom, je Amerika izgubljena.«

In Roosevelt ni »klerikalec«, niti katoliške vere. Morda bodo liberalci vsaj Goetheju verjeli, ki tudi ni bil »klerikalec«, in ki pravi v »Wahlverwandschaften« I. 9.:

»Zakon je začetek in zveršetak vsake kulture... Nerazdružen mora biti. Kajti v njem je toliko sreče, da vsa posamezna nesreča proti njej niti ne šteje... Za razdružitve ni nobenega zadostnega razloga. Človeštvo je tako visoko v trpljenju in veselju, da nihče ne more izračunati, kaj si dolgujejo zakonska. Ta dolg je neskončen in le večnost ga more poplačati.«

Naj boro liberalci roman člana francoske akademije Paul Bourgeta »Un divorce« (nemško »Die Ehescheidung«), pa dobe resnično sliko razporoke!

Nov kabinet v Srbiji.

Izvirno poročilo »Slovenca«.

Belgrad, 15. marca.

Po osmih dneh krize smo dobili nov kabinet s starim ministrstvom. Kabinet je sestavil general Grujić s pomočjo mladih radikalcev. V novem kabinetu je samo Grujić nov minister, vsi ostali pa so člani odstopivšega Stojanovičevega kabineta, iz katerega je izpal samo finančni minister dr. Milan Markić. Novi šef vlade je sprejel vojno ministerstvo, katerega ni maral nihče in tudi ne dosedanjí vojni minister Vasilije Antonić, ki je postal v novem kabinetu minister za zunanje zadeve. Stari ministerski predsednik Liuba Stojanović je postal v novem kabinetu minister prosvete, a minister gradbenih del Vlada Todorić je prevzel začasno mesto finančnega ministra, ker med mladimi radikali nikogar ni, ki bi bil za ta posej sposoben.

Novi predsednik general Grujić je pripadal do zadnjih 14 dni stranki starih radikalcev in je bil kot tak svoj čas načelnik stranke in večkrat minister-predsednik. Pred dvema tednoma pa so ga izključili stari radikali, ker je pomagal mladim radikalcem. Takrat je prestopil k mladim in postal sedaj šef kabineta. Grujić je med radikalnimi prvaki najstarejši minister. Bil je vojni minister za časa srbsko-turške vojske 1878 v liberalnem kabinetu. Pozneje je pristopil k radikalcem in bil vojni minister v prvem radikalnem kabinetu l. 1887, ki je deloval skupno z liberalci. Prvemu čisto radikalnemu kabinetu (1888) je bil on predsednik. V prvem kabinetu kralja Aleksandra (1889) je zavzemal mesto ministerskega predsednika in istotako zopet leta 1893. V Sofiji, Atini, Carigradu in Petrogradu je posloval že kot poslanik. Ob uboju kralja Aleksandra se je mudil kot poslanik v Carigradu in 4 mesece potem je postal ministerski predsednik. Pri ministerski menjavi (8. januarja l. 1904) je ostal ministerski predsednik. 3. septembra 1904 je odstopil in postal predsednik državnega sveta, a kasneje je prevzel zopet mesto ministerskega predsednika. Ta pot je postal šestič ministerski predsednik in osmič minister. Vojne šole je obiskoval v Srbiji, Nemčiji in Rusiji. Velja kot velik vojaški veščak in kot tak se je odlikoval že pred časom s predlogom za novo organizacijo srbske armade. Grujić je narodni poslanec pozarevaškega okraja in je bil dosedaj že večkrat poslanec. Kot mlad častnik se je vdeležil ustano Poljakov za svobodo. Velj prijatelj slovanstva je in kot tak zavzema mesto predsednika »slovanskega kluba« v Belgradu. V zadnjih 30 letih je igral vedno važno vlogo v političnem življenju Srbije in velja kot izkušen in moder državnik in političar.

Novi minister za zunanje posle polkovnik Antonić je bil že kot vposlen v zadnjem kabinetu kralja Aleksandra, a to samo 48 dni. Kot vojni minister je dokazal svoje vojaške sposobnosti, a kaj zamore kot minister za zunanje posle, bo pokazala bodočnost.

Minister gradbenih del Vlada Todorić se je izkazal prej kot tak nesposoben. Zdal so mu pa celo zaupali finančne posle. To je fatalna napaka, ki se bo gotovo osvetila. Minister trgovine Milorad Drašković je bil v prejšnjem kabinetu sicer najmlajši, ali zelo sposoben. Uvel je mnogo koristnih naprednih reform.

Krajše biografije ostalih ministrov je prinesel »Slovenec« že v avgustu preteklega leta.

Nova vlada se je predstavila Narodni Skupštini in izjavila, da ostane zvesta programu padlega kabineta Ljube Stojanovića. Program kabineta Ljube Stojanovića se je izkazal dozdaj samo v negativnem smislu. Ako bo novi kabinet, pomlajen s starimi ministri in starim generalom Grujićem, pokazal več vspeha, je za enkrat vprašanje tem večje, ker je sestavljen kabinet v zelo težki situaciji in so novi vladi v mnogih slučajih vezane roke in ji je zelo obteženo izvrševanje naloženega programa.

Oboroževanje vojske in novo posojilo so posli, ki jih je treba izvršiti v najkrajšem času. A vlada nima prilike, da obrne vso svojo skrb na to, ker jo čaka še važnejša zadeva: sporazum z Avstro-Ogrsko radi trgovine.

Sestava vlade in njen položaj sta taka, da bi onemogočujeta vsak daljši obstanek. Pa da bi vsaj v kratkem času svojega obstanka poka-

zala kak vspeh in pustila za seboj vsaj ugoden spomin. A to bo slučaj, če se ji posreči priti na prikladen način do zopetnega dogovora z Avstro-Ogrsko. To je za Srbijo v teh časih tem potrebnejše, ker je carinska zveza z Bolgarijo v resnici opuščena in ker je ta pravzaprav poginila, še predno se je rodila.

Srbsko časopisje malo upa na vspehe novega kabineta, a v koliko je to opravičeno, se bomo v kratkem času uverili.

Preosnova kitajske armade.

Poraz ki, so ga doživeli Kitajci v vojski z Japonci l. 1895, še bolj pa veliki uspehi japonske armade v rusko-japonski vojski na suhem in na morju so povzročili, da delujejo kitajski dvorni in državni krogi na preosnovo kitajske armade in mornarice po evropskem vzorcu. Sinovi starokopitne Kitajske so spoznali, da morata le močna, moderno oborožena in izvežbana armada in mornarica varovati kitajsko posestno stanje in preprečiti, da se utrdijo tuje države n. pr. Nemčija, Rusija, Japonska in druge na Kitajskem, kar ne pomenja nič drugega, kakor izgubo po tujih državah zasedenega kitajskega ozemlja.

S preosnovo armade so pričeli že v provinci Pe-či-li (Pekin), kjer imajo 65.000 mož močno v 6 divizij razdeljeno armado. Prve večje vojaške vaje so bile v Pe-či-li l. 1905. Udeležili so se jih tudi povabljeni vojaški atašeji tujih držav, ki so bili v Pekinu. Na vajah je bilo približno 45 pehotnih bataljonov, 4 kavalerijske brigade, 30 baterij po 6 topov in primerno število tehničnih čet. Armada je bila razdeljena v dva primerno enaka nasprotna dela. Vojaštvo je bilo oblačeno in oboroženo na evropski način. Pehota je imela puške različnih sistemov, artiljerija ni imela izključno modernih topov, a večina topov je imela obrambene oklopjače za mostovo proti krogliam iz pušk in šrapnelovih kosov.

Višje vodstvo je z ozirom na preosnovo armade dobro vršilo stavljen naloge in tudi vaje kot take so bile dobro namišljene.

Pehota je uporabljala precej dobro svoje orožje in se je dobro kretala. Artiljerija je spretno ravnila s topovi in precej dobro izvršila stavljen naloge. Kavalerija ni bila dovolj hitra, ker je imela le majhne mandžurske konje, ki so podobni bosanskim konjem. Tehnične čete so imele priliko dokazati svojo sposobnost osobito pri zgradbi mostov, kar so izvedle dobro.

Višje in nižje vodstvo, izobrazba, kretanje, prilagodenje menjajoči situaciji v boju in poljni službi ni sicer popolnoma odgovarjalo situaciji, moderni vojaški strokovnjaki so opazili več pomankljivosti, a kljub temu se ne more tajiti, da postane nova kitajska armada v doglednem času enakovredna evropskim armadam, če bodo nadaljevali pravo, intenzivno šolanje in vodstvo.

Napredek v vojaški izobrazbi pomenja že dejstvo, da pošiljajo Kitajci častnike in kadete v evropske armade in sicer med drugimi tudi v avstro-ogrsko in nemško armado. Tudi divizije nameravajo že letos pomnožiti od 6 na 10.

Če računamo mirovno stanje države s 50 milijoni prebivalcev na 300.000 mož močno armado, kar ni nikakor veliko, lahko računamo kitajsko armado v miru z 2.400.000 možmi, število, ki je komaj doseže kake evropske velerzde s črno vojsko ali milico. Ne more se sicer zdaj že soditi, jeli Kitajski že zdaj sposobna vzdržati tako močno armado v mirnem času, a vsekakor mogoče je pa le.

Armada v vojnem stanju je primeroma štirikrat močnejša, kakor ona v miru. Pomnoži se toraj 300.000 mož na 1.200.000, kar pomenja za Kitajsko 9.600.000 mož, in sicer samih rezervistov brez črne vojske. S črno vojsko vred pa bi lahko Kitajski spravila na bojišče 20.000.000 mož, število, ki presega število prebivalcev marsikateri države. Z navedenimi številkami hočemo le namigniti, kako mogočen sovraženik lahko postane sčasoma rumeno pleme Evropecem!

Ko preosnujejo Kitajci svojo armado, se bodo zavedli brez dvoma lastne moči in ni dvoma, da se bodo otresli tujih nasilnežev, ki so se vgnjezdili na kitajskem ozemlju. A v zavesti svoje vedno naraščajoče sile in vedno večjega števila prebivalstva bodo Kitajci gotovo poizkušali povečati svojo državo.

Pač več se ne bo ponovilo, kar se je zgodilo l. 1860, ko so zasedli Angleži in Francози z 11.000 možmi kot zmagovalci Pekin.

Taka je rumena nevarnost, ki nam grozi in ki jo ustavi mogoče ni. Čimbolj se širi evropska kultura na Kitajskem, timbolj postaja nevarno rumeno pleme Evropecem!

Književnost in umetnost.

* **Grof Monte Cristo.** Sedaj smo tudi Slovenci dobili prevod tega slavečega romana Aleksandra Dumasa. V »Goriški tišarni« so ravnokar izišli trije deli tega obširnega romana. Vsi trije deli, ki obsegajo 68 velikih strani, stanejo 4 K, po pošti 4 K 30 vin. Ostali deli izidejo kasneje.

* **Pozor tamburaši!** Izišle so sledeče partiture in sicer Kuroptkina koračnica od dr. Hruze, K 120; Smejova srbskih pjesama, veliki potpouri od dr. Hruze, K 4—; »U boj«, koračnica od dr. Hruze, K 120; Proletni san, konc. melodija od dr. Hruze, K 2—; Album brv. nar. pjesama sa podmetuntima riječina od dr. Hruze, K 2—; Album srb. nar. pjesama sa podmet, riječima od dr. Hruze, K 2—; Album bosanskih nar. pjesama od dr. Hruze K 160; v tisku se nahajajo sledeči albumi za brač l. Album sloven. nar. pesmi; Album slov.

ljudskih pesmi; Album ruskih pesmi; Album čeških nar. pesmi; Album mednarodnih pesmi, vse s podloženim besedilom one narodnosti, katere je pesem. Vse te partiture se morejo dobiti samo pri prvi sisaški tvornici tamburic J. Stjepušina v Sisku.

Iz slovanskega sveta.

sl **Kopanje in izpiranje zlate rude v Sibiriji** v zadnjem času prepada. Po besedah »St. Pet. Ved« glavni vzrok tega je rusko-japonska vojska, h kateri so bili poklicani vsi rezervisti delavci tako, da v zadnjem času ni bilo in še zdaj ni dovolj potrebnih delavcev. Daljši vzrok nedostatka delavcev tudi je, da delavci so slabo plačani, četudi v krajih, kjer se ruda koplje, je zelo drago, ker najpotrebnejše reči za hrano morajo se spravljati s pomočjo živine včasih 1000 verst daleč. Delavci morajo delati na dan 14 ur in morajo prebivati v stanovanjih, kjer bi kak gospod ne pustil spati niti psa. Kakor isti list poroča, mislijo nekateri podjetniki svoje rudekope prodati.

sl **V Vladivostoku** je začel izhajati zelo zanimiv tednik »Priroda i ljudi Daljaago Vostoka«. List je ilustrovan in posvečen Kitajski, Japonski, Koreji, Mandžuriji in Priamurju. Casnik se hoče truditi, da bi odstranil iz ruskega občinstva misel o inferenosti vzhodnih narodov ter rus. vzhod. politiko napotil na ohranitev miru in prijaznih odnošajev med Rusijo in vzhodnimi narodi.

sl **Pomoč ruske vlade stradajočim vsled slabe letine.** Rus. notranje ministrstvo je te dni določilo za gladujoče prebivalstvo v raznih gubernijah 4.581.137 rubljev. Vkup je dozdaj že v ta namen izdalo 68.753.678 rubljev.

sl **Uspehi nemške naselbinske komisije.** Pruska naselbinska komisija je dozdaj največ ozemlja kupila v gnežnjenskem okraju, namreč tretji del celega ozemlja. V okr. žninskem je že dobila 22 odst. ozemlja, v mogilenskem 16 odst. Na Poznanjskem je največ ozemlja nakupila v varzesinjskem okraju, namreč 19 odst. celega ozemlja, najmanj v obomickem — 10 in pol vrst.

sl **Pa sezidanje rusinskega gledališča** v Lvovu se je v mesecu svedanu t. l. nabralo K 3300-29 prispevkov. Vkup se je dozdaj že nabralo K 173.643.

sl **Bolgarsko ministrstvo prosvete** je poslalo g. D. locova, profesorja na sofijski gimnaziji, na Francosko, da bi tam v narodnih arhivih nabiral gradivo za zgodovino bolgarskega naroda.

sl **Hrvaški Sokoli in madjarska vlada.** Hrvaško telovadno društvo »Sokol« je sklenilo obenem s Čehi udeležiti se olimpijskih iger na Grškem. Madjarska vlada pa je to zabranila, češ, da Grška ne priznava Hrvatske za državo. Hrvatje bi mogli iti na Grško samo pod madjarsko tvrdo.

sl **Znani francoski slavist v Parizu** Louis Leger je napisal dve študiji o kraljeviču Marku v narodnih pesnih pod naslovom »Le cycle epique de Marco Kraljevic«.

sl **Slovansko dobrotvorniteljno društvo v Sofiji** je imenovalo vseučiliškega profesorja v Pragi, dr. Jaromira Celakovskega, za svojega častnega člana. Dr. J. Celakovsky ima velike zasluge za slovansko-pravno zgodovino in 21. marca obhaja svojo šestdesetletnico.

sl **Legar med gladujočimi na Ruskem.** Peterburgskemu odboru Rdečega križa se poroča, da se zelo hitro širi legar vsled gladi med stradajočimi ruskim prebivalstvom. V rjazanski guberniji je že umrlo tudi nekolike usmiljenih sester, ki so bile poslane bolnikom streči.

sl **Vseslovanska zveza.** Peterburški demokratski list »Rus« je priobčil poziv, da se osnuje »Vseslovanska zveza«, ki bi pospeševala izključno le narodae koristi vseh slovanskih narodov. Med drugim pravi: Prednost pravoslavljva, desedaj propagirana in ena glavnih zaprek slovanskega zbližanja, mora nehati.

sl **Strossmayerjeva himna** je izšla v zalogi g. Gjuro Trpinca. Tekst je F. Z. Milerjev, glasba Ivana pl. Zajca.

sl **300.000 kron za češke narodne namene** je zapustil na Češkem umrlí posestnik Mühlstein.

sl **Bolgarska sanitetna razstava** bo meseca avgusta v Varni.

sl **Za bolgarsko armado** sta naročena pri tvrdki Schneider v Crenzotu dva 24 cm obrežna topova, ki bedeta pridržana utrdbam luke v Varni. Bolgarska je naročila tudi tri torpedovke, tako da bo bolgarski brodograd imelo šest torpedovk.

sl **Razmere v Bosni in Hercegovini.** Akcija, ki jo je započela skupna bosensko-hercegovinska akademična omladina na Dunaju za pravice in svobodo bosensko-hercegovinskega naroda proti izkoriščanju dežele po okupacijski vladi, vrle

napreduje. V smislu svojih sklepov se je podala deputacija bosenškohercegovinske akademične omladine pod vodstvom gosp. poslanca dvornega svetnika Vukoviča k predsednikom vseh parlamentarnih klubov, ki so jim obljubili, da započne parlamentarno akcijo v njihovem smislu; zlasti simpatično so se jim izrazili slovenski poslanci obeh klubov in jim obljubili svoje posebno pomoč.

sl. V spomin admirala **Makarova**, ki je utonil pred Port Arturjem, se bo imenovala nova ruska križarica „Admiral Makarov“. Tehtala bo 7900 ton.

Koroške novice.

k **Pet oseb je zgorelo** v Malnici pri Gor. Beli. Dne 20. t. m. ob 5. uri zjutraj je popolnoma zgorela baraka, v kateri so prenočevali Macedonci. Pet jih je zgorelo, drugi so dobili hude opekline.

k **Roparski napad** je izvršil pri Mariji v Smreču neki krojač nad gostačinjo Polono Vank. Ropar je že na varnem.

k **Detomorilko** iz Mosteca pri Svincu, Marijo Poinegger, so oddali dež. sodišču v Celovec in pride pred poroto.

k **Veliki knez Mihajlovič** se je 14. t. m. peljal skozi Koroško s svojo družino in osebjem iz Rusije v Cannes.

k **Velika nesreča** se je dogodila blizu trga Mavten. V kamenolomu sta dva Kranjca lomila kamenje. Eden je položil dinamitno patrono na kamen blizu ognja. Dinamit razpoči in odtrga revežu levo roko. Drugega je le vrglo na tla, a poškodoval ni.

k **Veliko razburjenje** vlada med rajblskim prebivalstvom radi nesreče v rudniku. Ponesrečilo se je 5 oseb, 1 inženir in 4 delavci. 12 zapuščenih sirot plaka za svojimi reditelji. Vzrok nesreče pravijo, da je slabe lesenje. Delavstvo je na nevarnost že poprej opozarjalo, kakor se je pokazalo žalibog brez uspeha.

Darovi.

Poslani našemu upravništvu.

Za Ciril in Metodovo družbo je nabrala gospa Zajc, zdravnikova soproga v Ljubljani K 660. Prečast. g. Adolf Gril, kaplan, Bizeljsko, (Stajersko) K 272.

Rogaški „Styria-vrelec“

Zdravilna voda proti Zdravniško oteklini v želodcu in priporočena! krčem, Brighthovemu Izborni vnetju ledvic, katarom v grlu in krlju, vžledcu in črevih, diatezi, zaprtju, učinki! 465a 2-2 boleznih na jetrih itd.

Otročje

vozičke različnih cen ima vedno v zalogi 502 10-8

Dragotin Puc
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Po ceni se proda še skoro nov 3 m dolg prodajalniški **pult** (pudelj).

Ogleda se lahko na Tržaški cesti št. 21. Cena se izve istotam. 571 6-3

Išče se do **40 dobrih tesačev.**

Hosta je na lepem kraju, drevje lepo, plačilo od kubičnega čevlja po 12 vinarjev. 3/3, 3/4, 4/4 od klaitre po 8 vinarjev. Delo je za celo poletje. Več se izve pri gospodu **Ivanu Pajničju** v Grčovcah, pri Ribnici na Dolenjskem. 578 5-2

Stavbeno podjetje Polc & Knoch,

Ljubljana, Gradišče 17.

Ljubljana, Gradišče 17.

arhitekta in zidarska mojstra.

Preuzemata izdelovanje projektov, vsakovrstnih stavb, kakor zidanje hiš, izdelovanje cest ter razne vodne — kanalizacijske — in vodovodne naprave. Proračuni na zahtevanje brezplačno. 587 6-3

Velika
eksportna tvrdka.

Franc Keber

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov i. t. d. po najnižjih cenah. 286 10-10
Št. 109, srebrna cil. rem. ura v kamnih tekoča gld. 3-75
„ 137, srebrna anker rem ura s tremi močn. pokrovi 5-90
„ 155, srebrna cil. rem. ženska ura, močno kolesje 4-50

Zahtevajte veliki in najnovejši cenik, ki ga razpošljem brezplačno.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Baha, Omega, Schaffhausen, Glasbütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
„ črna jedn. rem. ura 4-
švic. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
„ dvojni plašč 1-50
„ oklep. verižica z rince 2-50
na pero in korab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldeška ura K 2-
Za vsako uro tisto pismeno jamstvo!
Nikak risti! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-73

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Podružnica iz Berolina.

Od nedelje 25. marca do vštete sobote 31. marca 1906: 576 2-2

Siam.

Odda se

trgovina

dobro vpeljana z mešanim blagom v večjem mestu pod zelo ugodnimi pogoji.

Pismene ponudbe naj se pošljejo pod „Ugodnost“ 581 3-2 na upravništvo „Slovenca“.

Naprodaj je hiša

zelo prostorna in velika, 8 minut oddaljena od železniške postaje blizu mesta na Spodnjem Štajerskem ob okrajni cesti, v prijaznem trgu, kjer je več tovarn in kamor zelo radi prihajajo letoviščniki. Poleg hiše je v posebnem poslopju novozgrajena peč za pekarijo. Hiša je posebno pripravna za gostilniško obrt. S hišo vred se tudi proda nekaj njiv, travnik in gozd. Več pove upravništvo „Slovenca“. 593 6-3

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem **otvoril**

nožarsko delavnico

in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarjami in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusaška dela se izvršijo točno. Na zahtevo se tudi **poniklja**.

Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča

36 22

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo trdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Razglas.

Županstvo v St. Vidu pri Vipavi predale bo na 586 2-2

javni dražbi

dne 29. t. m. ob 9. uri zjutraj v St. Vidu neprimičnine Koširjeve zapuščine:

hišo, katere je pripravna za renzijsnista, in njivo blizu St. Vida.

603 104-104
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo trdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja. V trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko izgotovljene obleke. posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavljaj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

V Recherjevi hiši na Rimski cesti 2 in v Hilšerjevih ulicah 5 se oddajo

stanovanja.

Na željo se tudi adaptirajo kot

pisarne.

Poizve se ravnotam. 557 4-2

Alma bar. Veczay

v Gradcu izjavlja: zelo učinkujoče in izbornega okusa je 115

železnato vino

G. Piccolija, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani, Dunajska cesta.

Polliterska steklenica velja 2 K in se vnanja naročila točno izvršujejo.

1291 91

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženičninske kavčije.

Eskompt in inkasso menio. 723

Daje prednjne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

BORSA naročila 723

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vdriga.

Promet s čeki in nakaznicami.